

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA CLUJ-NAPOCA

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”

Str. Kogălniceanu nr. 12-14, 400084, Cluj-Napoca

Tel/Fax: 0264-598343, Tel: 0264-431842

istorie@academia-cj.ro , www.history-cluj.ro

ANEXA 1

RAPORT

privind activitatea pe anul **2018**

1. Membrii Secției – lucrări publicate în 2018;
cea mai importantă lucrare a fiecărui membru în 2018:
2. Domenii de cercetare: Istorie (Istorie medievală, Istorie modernă, Istorie contemporană, Istorie universală)
3. Resurse umane: (vezi Anexa 2)
  - Cercetători - 37 (21 + 16)
  - Nr. doctori - 33 (21 + 12)
  - Nr. cond. Doctorat - 10 (5 SCOSAR+ 5 (3+2) alte universități)
4. Activitate formare de tineri cercetători: doctoranzi; postdoctoranzi
  - Nr. doctoranzi – 4 (DCSU)
5. Infrastructură de cercetare nouă achiziționată/completată în anul 2018: biblioteca de specialitate, echipamente de cercetare (cu valori peste 10KEuro) etc.

Biblioteca de specialitate a Institutului:

118 (103 + 15) volume și **78** (71+7) titluri periodice

Prin schimb, donații, abonamente și achiziții

7. Realizări excelente din anul 2018 (cca 3 rezultate)

- cărți (opere fundamentale)

Vasile Pușcaș, *Marea Unire-1918-România Mare/ Great Union-1918-Greater Romania/*, Cluj-Napoca, Edit. Studia Print, 2018, 304 p. (ISBN 978-973-8390-98-0)

Attila Varga, Florin Estefan, Anca Pintilie, *Istoria Operei Române din Cluj*, vol. 1, Cluj-Napoca, Edit. Argonaut, 2018, 510 p.

Silviu-Gabriel Totelecan, *Vecinătatea în Munții Apuseni: disoluții comunitare (ediția a II-a, revăzută și adăugită)*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2018, 338 pag., ISBN 978-606-37-0416-1, E-ISBN 978-606-37-0417-8

- lucrări științifice (publicate în reviste cu impact mare)

Ottmar Trașcă, *Deutscher militärischer Nachrichtendienst in Rumänien. Struktur und Innenansicht der Kriegsorganisation/Abwehrstelle Rumänien 1940-1944*. In: "Journal for Intelligence, Propaganda and Security Studies", Graz, 2017, 11, Nr. 2, p. 48-63 (în colaborare cu Richard Germann).

Corneliu Pintilescu, *Saxonica – ein virtuelles Archiv zur Alltagsgeschichte der Siebenbürger Sachsen im 20. Jahrhundert*, In: *Spiegelungen. Zeitschrift für Deutsche Kultur und Geschichte Südosteuropas*, München, 13, 2017, pp. 87-91.

- rapoarte/studii de mare interes național
- alte realizări considerate excelente

Manifestările științifice organizate de Institut în cadrul Zilelor Academice Clujene – 2018, respectiv **10 manifestări** (3 conferințe, 3 simpozioane, 2 mese rotunde, 1 dezbatere publică, 1 workshop) cu evidențierea CONFERINȚEI INTERNAȚIONALE *Sfârșitul unei lumi. Primul război Mondial și geneza unei noi ordini. 1848-1918-2018 Afirmarea unei Națiuni*, desfășurată în 18-20 octombrie 2018 care s-a remarcat prin amploare, secțiuni tematice/panel-uri, număr participanți din țară și din străinătate (120), logistică, vizibilitate, beneficiind de sprijinul Ministerului Culturii și Identității Naționale.

co-organizatori: Academia Română – Institutul de Istorie „George Barițiu”, Centrul de Studii Transilvane, Universitatea Babeș-Bolyai

8. Premii internaționale/naționale (ale Academiei Române) obținute de cercetătorii din Academia Română

Susana Andea, Iosif-Marin Balog și Attila Varga – Medalia „George Barițiu”, decernate de Filiala Cluj-Napoca a Academiei Române pentru contribuții științifice semnificative în domeniul Istoriei;

Ionuț Isac – Medalia „George Barițiu” decernată de Filiala Cluj-Napoca a Academiei Române pentru contribuții științifice semnificative în domeniul Filosofiei

9. Cooperări științifice naționale și internaționale inclusiv în proiecte (cu indicarea numărului de proiect și a partenerilor). Oaspeți din străinătate.

Cooperări științifice:

14 cooperări științifice naționale: cu Institutul de Arheologie și Istoria Artei; Centrul de Studii Transilvane; Institutul de Istorie „N. Iorga” București; Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” Iași; Institutul de Arheologie din Iași; Institutul de Istorie a Religiei din București; Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca; Universitatea ”1 Decembrie 1918” Alba-Iulia, Universitatea din Oradea.; Universitatea de Vest din Arad, Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași; Arhivele Naționale ale României; Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca; Protocol de colaborare cu Primăria și Parohia Ortodoxă Rășinari în vederea realizării unor proiecte științifice și de valorificare a patrimoniului cultural-istoric din Rășinari și Mărginimea Sibiului, încheiat în 15 iulie 2017.

11 cooperări internaționale: cu **Academia di Romania din Roma; Institutul Federal pentru Istoria și Cultura Germanilor Răsăriteni din Oldenburg** (Germania); **Institutul de Istorie din Belgrad al Academiei Sârbe de Științe (protocol între instituții semnat și parafat în anul 2015)**, Institutul de Bizantinologie din Viena (Austria); Școala de înalte Studii de Științe Sociale din Paris (Franța); Institutul pentru Cercetarea Patrimoniului Cultural din Görlitz (Germania); **Institutul de Istorie, Stat și Drept al Academiei de Științe din Chișinău** (Republica Moldova); **Institutul pentru Cultura Românilor din Voivodina (Novisad, Serbia)**; Departamentul de Istorie Bisericească al Universității Catolice din Milano (Italia), Universitatea din Cernăuți, **Institutul Polon de Lingvistică (Colectivul de realizare a Lexiconului Latinei medievale a Polonilor) pentru realizarea ediției on-line a glosarului**; cu Academia Maghiară de Științe în cadrul Comisiei Mixte de Istorie Româno-Maghiară și cu Institutul de Istorie Contemporană din Belgrad în cadrul Comisiei Mixte de Istorie Româno-Sârbe.

Protocol de colaborare cu China Center for Modernization Studies din cadrul Academiei Chineze de Științe în vederea elaborării de proiecte științifice comune cu partea chineză, precum și cu Institutul de Istorie ”A.D.Xenopol” din Iași.

2018 - Protocol de colaborare cu Institutul pentru Istoria și Geografia Regională a Șvabilor Dunăreni din Tübingen (Germania), și cu Institutul de Istorie Contemporană din Belgrad (Serbia).

Oaspeți din străinătate: -

- prof.ass.dr. Nagy Levente (Universitatea Eotvos Lorand – Budapesta) prin programul ERASMUS – stagiul de documentare
- CS I dr. Virgiliu Bârlădeanu (Institutul de Stat și Drept Chișinău, Republica Moldova) –22-29 oct. 2018, stagiul de documentare în cadrul schimburilor interacademice pe anul 2018
- dr. Momčilo Pavlović (director al Institutului de Istorie Contemporană din Belgrad, Serbia) – participant la Reuniunea Comisiei Mixte a Istoricilor Români și Sârbi, desfășurată în 3-6 octombrie 2018 la Cluj-Napoca (Serbs and Romanians through History (19th-20th Centuries – Institutul de Istorie ”G. Barițiu” – Cluj-Napoca)
- dr. Matthias Behr, director adjunct la Institutul pentru Istoria și Geografia Regională a Șvabilor Dunăreni din Tübingen (Germania)
- Prof. univ. dr. Paul Michelson (SUA), 23 octombrie 2018, Institutul de Istorie ”G. Barițiu”, prelegerea *Why the Paris Peace Treaties of 1919 Were Doomed To*

10. Conferințe, workshop-uri și sesiuni științifice organizate de Institutul
Departamentul **ISTORIE** Manifestări dedicate **Centenarului** Marii Uniri
- 16-18 aprilie 2018, Colocviul cu participare internațională NOVA MINERVAE GALLERIA
Co-organizatori: Facultatea de Litere UBB, Departamentul de Limbi și Literaturi Clasice și a Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române (organizator CSIII dr. Vasile Rus)
  - 13-15 iunie 2018, Conferința internațională *War Hecatomb. Effects on Health, Demography, Territory and Modern Thought (19th-21st Centuries)*
co-organizatori: Academia Română – Institutul de Istorie „George Barițiu”, Centrul de Studii Transilvane, International Commission for Historical Demography, Universitatea Babeș-Bolyai, Universida de Nova de Lisboa, Centrul de Studiere a Populației (membru în comitetul de organizare CSII dr. Iosif Marin Balog)
  - 25 septembrie 2018, Simpozion Științific *Pe urmele generalului Henri Mathias Berthelot în România*
co-organizatori: Academia Română – Institutul de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca și Filiala Timișoara – Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu
  - 3-6 octombrie 2018, Reuniunea Comisiei Mixte a Istoricilor Români și Sârbi, *Serbs and Romanians through History (19th-20th Centuries)*
(co-organizatori: Universitatea Babeș-Bolyai, Institutul de Istorie ”G. Barițiu” din Cluj-Napoca, Institutul de Istorie Contemporană din Belgrad
  - 29 noiembrie 2018, Expoziția *României spre Marea Unire*, manifestare finanțată în cadrul programului „Centenar România 100”.
co-organizatori: Muzeul național de Istorie a Transilvaniei, Universitatea Babeș-Bolyai și Institutul de Istorie ”G. Barițiu” în cadrul programului „Centenar România 100”.
(membri/consultanți științifici: CSII dr. Mirela Popa-Andrei, CSII dr. Iosif Marin Balog, CSIII dr. Victor Vizauer)

În cadrul ”Zilelor Academice Clujene – octombrie 2018, s-au organizat:

- 12 octombrie 2018 - *Maratonul Istoriei* – activități interactive cu public larg
co-organizatori: Academia Română – Institutul de Istorie „George Barițiu”, Centrul de Studii Transilvane
(membri în comitetul de organizare CSII dr. Iosif Marin Balog, CSII dr. Mirela Popa-Andrei)
- 18-20 octombrie 2018 – co-organizatori: Academia Română – Institutul de Istorie „George Barițiu”, Centrul de Studii Transilvane, Universitatea Babeș-Bolyai, Conferința Internațională *Sfârșitul unei lumi. Primul război Mondial și geneza unei noi ordini. Secțiunea: 1848-1918-2018 Afirmarea unei Națiuni*
(membri în comitetul de organizare CSII dr. Iosif Marin Balog, CSI dr. Ela Cosma, CSII dr. Mirela Popa-Andrei)
- 19 octombrie 2018 – Conferința *Cultura scrisă în Transilvania medievală și premodernă din Transilvania medievală*
(membri în comitetul de organizare CSI dr. Susana Andea, CSII dr. Adinel Dincă)

Dep. CERCETĂRI SOCIO-UMANE

In cadrul Zilelor Academice Clujene, Sesiunea științifică anuală a Departamentului de Cercetări Socio-Umane al Institutului de Istorie „G. Barițiu”, s-au organizat:

- Simpozioane
    - ✓ Cluj-Napoca, 23 octombrie 2018, *Paradigme ale cercetării filosofice contemporane*
    - ✓ Cluj-Napoca, 25 octombrie 2018, *Repere și perspective în științele sociale (sociologie, drept, economie) la cumpăna noului veac*
    - ✓ Cluj-Napoca, 25 octombrie 2018, *Cercetări și aplicații în psihologie și științele educației*
  - Mase rotunde
    - ✓ Cluj-Napoca, 23 octombrie 2018, *Identitate și identificare. Identitate națională*
    - ✓ Cluj-Napoca, 25 octombrie 2018, *Familia în fața provocărilor sociale actuale. Aporii și (di)soluții*
  - Dezbateri publice
    - ✓ Cluj-Napoca, 23 octombrie 2018, *Fracturi și sinergii în politicile artei contemporane*
  - Workshop
    - ✓ Cluj-Napoca, 2 noiembrie 2018, *Implicații metodologice ale teoriei sistemelor dinamice neliniare în psihologie*
-
- Conferință internațională - 1
    - ✓ Timișoara, 14-15 septembrie, 2018, Universitatea de Vest din Timișoara și Societatea Sociologilor din România cu titlul *Living in a Liquid Society*, [Cristian Pop - panelul „Automation and New Labour Markets”
Silviu G. Totelecan, Adrian T. Sîrbu - panelul 7 „Ebb-tides and Viscosities: The Fluid Social Order”]
  - Colocvii internaționale – 4
    - ✓ Cluj-Napoca, 13-15 ianuarie 2018, *Les journées d’hiver du FCL-Roumanie*, **Virgil Ciomoș**
    - ✓ Cluj-Napoca, 12-14 mai 2018, *Les journées de printemps du FCL-Roumanie*, **Virgil Ciomoș**
    - ✓ Cluj-Napoca, 26-30 octombrie 2018, *Les journées de printemps du FCL-Roumanie*, **Virgil Ciomoș**

11. Concluzii și propuneri

În cursul anului 2018 Institutul de Istorie „G. Barițiu” din Cluj-Napoca al Academiei Române a desfășurat o susținută activitate de cercetare științifică la parametrii unor exigențe superioare, dată fiind experiența acumulată de-a lungul mai multor decenii și a competenței profesionale dobândite de cei 35 de membri ai lui.

Au fost avute în vedere teme, în primul rând, aparținând unei problematice de cercetare fundamentale, prioritare pentru Științele Istorice și Socio-Umane, fiind continuate cele din anii anteriori și propuse unele noi.

O activitate intensă de cercetare s-a derulat în carul proiectelor prioritare ale Academiei Române/Institutului, respectiv a colecțiilor de documente *Documenta Romaniae Historica*, *Izvoarele Răscoalei lui Horea*, *Documente privind mișcarea națională a românilor din Transilvania. 1849-1918*, precum și în domeniul Istoriei contemporane a României, a problematicei actuale din domeniile Filosofiei, Psihologiei și Sociologiei.

De menționat apariția cu regularitate a „Anuarului” Institutului, cu seriile *Historica* și *Humanistica* pe anul 2018, apărut în iulie 2018 volumul *Historica* și în curs de publicare cel *Humanistica*.

Se remarcă și în anul 2018 activitatea conducătorilor de doctorat în domeniul Istorie din cadrul SCOSAAR – Departamentul Filiala Cluj-Napoca, organizându-se susținerea publică a 7 teze de doctorat, înaintate la CNATDCU în vederea confirmării titlului de doctor în Istorie autorilor tezelor.

Conferințele științifice internaționale și interne organizate de Institut sau la care au participat membrii lui au reprezentat oportunități eficiente pentru diseminarea și promovarea rezultatelor cercetărilor științifice, fiind oferită posibilitatea dezbaterii acestora în cercuri avizate de specialiști.

La fel ca în anii anteriori, și pe parcursul anului 2018 s-au întâmpinat dificultăți în efectuarea deplasărilor necesare investigării de fonduri arhivistice, a participării la conferințe științifice naționale și internaționale, dar și în privința asigurării publicării rezultatelor cercetărilor întreprinse. Traducerea în limbi de circulație internațională de către profesioniști, pentru a spori șansele de vizibilitate internațională a Institutului, implică alocarea unor sume de bani pe care cercetătorii nu le dețin. Se impune, în contextul actual intensificarea eforturilor de identificare a unor surse de finanțare alternative pentru a reuși asigurarea resurselor financiare necesare rezolvării convenabile a aspectelor sesizate anterior.

Institutul își propune ca în anul 2019 să finalizeze cercetările pe problematica începută sau aflată în derulare la termenul stabilit, să sporească exigența față de elaboreatele științifice proprii și să asigure o vizibilitate mărită în plan științific intern și internațional. O serie de manifestări științifice și lucrări vor fi dedicate consolidării Marii Uniri (accentul se va pune pe campania din vest a armatei române și eliberarea Transilvaniei în primăvara anului 1919) prin organizarea unui maraton al istoriei cu elevi, studenți și public larg, prin organizarea unei conferințe internaționale, expoziții și lansări de carte.

Cluj-Napoca, 17 noiembrie 2018

Director
Prof. univ. dr. Ioan BOLOVAN